

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Redovisning över Försäkringskassans planering inom ramen för det civila försvaret

Enligt förordning (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap, ska myndigheter som har ett särskilt ansvar inför och vid höjd beredskap, minska sårbarheten i samhället och utveckla en god förmåga att hantera sina uppgifter under fredstida krissituationer samt inför och vid höjd beredskap.

I förordningen (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap finns bestämmelser om myndigheters ansvar att i sin verksamhet beakta och planera för totalförsvarets krav.

Enligt regeringsbeslut ”Planeringsanvisningar för det civila försvaret” dnr 061758-2015 ska bevakningsansvariga myndigheter årligen redovisa hur planeringsarbetet inom det egna ansvarsområdet fortskrider och vilka resultat som har uppnåtts. Rapporteringen ska ske vid samma tidpunkt som årsredovisningen, antingen som en separat redovisning eller som en del i årsredovisningen, till respektive departement i Regeringskansliet.

Försäkringskassan har i regleringsbrev 2020 ålagts att särskilt prioritera följande områden inom ramen för arbetet med civilt försvar.

- Planering för stöd till Försvarmakten under höjd beredskap avseende försörjning av kritiska förnödenheter, egendom och tjänster.
- Stärka arbetsformer, inklusive utrustning och tekniska system, för samverkan som möter de höga krav på sekretess och robusthet som ställs vid höjd beredskap.
- Planering för att kunna verka från alternativ och/eller skyddad ledningsplats.

Försäkringskassan delger gärna Socialdepartementet kompletterande information efter överenskommelse.

1 Försäkringskassans ansvarsområden som rör totalförsvaret

1.1 Socialförsäkringsadministration

Försäkringskassans uppdrag är att administrera en stor del av den svenska socialförsäkringen. Socialförsäkringen omfattar i stort sett alla som bor eller arbetar i Sverige. Den är en viktig del av de offentliga trygghetssystemen med stor betydelse för enskilda, hushåll och företag och därmed hela samhällsekonomin.

Uppdraget att administrera socialförsäkringen är i sin helhet samhällsviktigt. En omfattande störning i socialförsäkringsutbetalningarna kommer att påverka ett stort antal individers och familjers försörjningsförmåga samt betalning till ett stort antal företag som bedriver assistansvård i hemmet hos personer som behöver omfattande stöd med grundläggande behov.

1.2 Utbetalning

Pensionsmyndigheten och andra aktörer har beroenden till Försäkringskassans utbetalningsprocess. Försäkringskassan betalade 2020 ut över 350 miljarder åt andra myndigheter. En stor del utgörs av pensionsutbetalningar som utförs på uppdrag av Pensionsmyndigheten. Totalt passerar cirka 600 miljarder Försäkringskassans utbetalningsfunktion under ett år.

1.3 Regeringsuppdrag säker IT-drift

Försäkringskassan har ålagts att fram till och med 2022 utreda möjligheten att erbjuda IT-drift för andra myndigheter. I dagsläget har Försäkringskassan IT-driftsuppdrag åt flera myndigheter. Kundmyndigheterna ansvarar själva för tjänsternas innehåll medan Försäkringskassan erbjuder drift av system utifrån en överenskommen säkerhetsnivå.

1.4 Utbetalning av dagpenning

Dagpenning betalas ut till den som tjänstgör som totalförsvarspliktig eller hemvärnssoldat. Utbetalning sker under och efter repetitionsövningar, utbildningar och insatser. I dagsläget är antalet förmånstagare lågt då Försvarmakten under ett antal år inte utbildade värnpliktiga utan enbart anställde yrkessoldater som istället bar lön. Då värnplikten nu återupptagits kommer förmånens omfattning att växa med nya värnpliktskullar och ett fokus på totalförsvaret. Framförallt kommer förmånen få stor betydelse i händelse av mobilisering då dagpenning kommer vara de totalförsvarspliktigas huvudsakliga och sannolikt enda inkomst. Dagpenning till totalförsvarspliktiga gäller även för frivilligorganisationer.

Dagpenning till totalförsvarspliktiga är ett viktigt uppdrag i Försäkringskassans totalförsvarsåtagande då stöd till Försvarmakten är en av grundpelarna i civilt försvar.

2 Uppnådda resultat

Under 2020 har beredskapsarbetet fokuserat på att hantera konsekvenserna av covid-19. Det planeringsarbete som skett avseende det civila försvaret har försvårats på grund av de restriktioner som har behövt vidtas för att minska smittspridningen i Sverige. Primärt är det begränsningar i rörlighet som minskat möjligheten till fysiska möten.

2.1 Krigsorganisation

De utredningar som har pågått under året avseende personalförsörjning, lokalförsörjning och robust IT-drift har avslutats och nedan beskrivna åtgärder kommer att påbörjas under 2021.

Personalförsörjning

Arbetet med att ta fram en inriktning för hur personalförsörjningen ska säkerställas för de förmågor som behövs i höjd beredskap har påbörjats. Arbetet kommer genomföras inom ramen för myndighetens ordinarie styrning. Kompletteringar till regelverken kommer vara på plats under 2021.

Lokalförsörjning

Ett inriktningsbeslut är taget för att försäkra sig om att myndigheten har tillgång till tillräckligt med robusta och säkra kontor i händelse av väpnat angrepp i enlighet med den planeringsanvisningar som finns att tillgå. Lokalfrågorna är kostnadsdrivande och framdriften är helt beroende av möjligheten till finansiering.

Robust IT-drift

Försäkringskassan har identifierat flera åtgärder som behöver vidtas för att öka tillgången till IT-tjänster i höjd beredskap samt förmågan att skydda data. Det har tagits fram planer för åtgärder på kort och lång sikt.

2.2 Planering för stöd till Försvarsmakten under höjd beredskap avseende försörjning av kritiska förnödenheter, egendom och tjänster

Förmågan att stödja Försvarsmakten har övats tillsammans med Försvarsmakten.

2.3 Stärka arbetsformer, inklusive utrustning och tekniska system, för samverkan som möter de höga krav på sekretess och robusthet som ställs vid höjd beredskap.

Myndigheten har idag de kommunikationssystem som identifierats för intern och extern samverkan. Planering pågår för att eventuellt utöka tillgången till utrustning och sprida på fler orter.

2.4 Planering för att kunna verka från alternativ och/eller skyddad ledningsplats

Myndigheten har i dagsläget krisledningsplats med ett tillräckligt fredstida skydd och reservplatser på fler orter.

2.5 Övning

Myndigheten har ej genomfört egna centrala övningar under 2020 till förmån för krishantering av COVID-19. Däremot har Försäkringskassan genomfört mindre övningar spridda i organisationen med bäring på beredskapsarbetet. Bland annat har samövning skett tillsammans med Försvarmakten.

Totalförsvarsövning 2020

Under 2020 har myndigheten deltagit i planeringsarbetet för Totalförsvarsövning 2020 och deltagit i de delar av övningsaktivitet 4 som genomförts under året.

FSPOS

Försäkringskassan har deltagit i styrgruppen för de övningar som Finansiella Sektorns Privat-Offentliga Samverkan (FSPOS) har erbjudit sina medlemmar under 2020 med fokus på totalförsvaret och därmed bidragit till att öka kunskap och förmåga hos privata aktörer inom det finansiella området.

Nils Öberg

Ola Sten